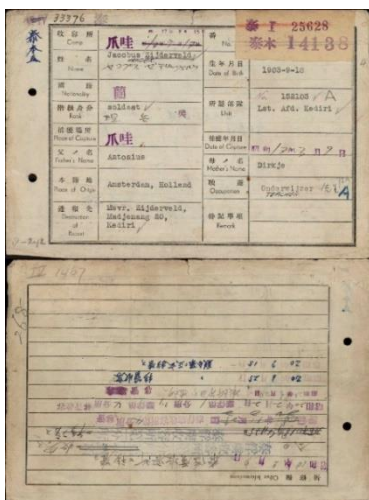

Jacobus Zijderveld

Jacobus (ook Jakobus) Hendrik Zijderveld is geboren op 18 september 1903 in Amsterdam. Hij was de zoon van Antonius Cornelis Zijderveld en Dirkje Verlint. Jacobus trouwde met Charlotte Maria Moulijn op 2 november 1927 in Utrecht. Hij was onderwijzer van beroep en woonde in Kediri.

Johannes was in 1941 penningmeester van Afdeling Kediri van de NIPV. Gerard Hogenraad was voorzitter en L. Horninge secretaris. Dirk Jan Walstra was hier hopman en Roelfje Schakel was Akela. Op 29 april 1941 werd ter ere van de verjaardag van Prinses Juliana door de scouts uit Kediri een kampvuur gehouden. Hogenraad hield een toespraak. Hopman Walstra sprak over de prinses en hopman Otto Horninge over Sint Joris. In mei werd in Djokjakarta een leiderskoempoelan gehouden. Roelfje Schakel, mej. Schroeder, en mej Buning zouden deelnemen en ook Jacobus Zijderveld, Dirk Jan Walstra en Otto Horninge brachten een bezoek.

Tijdens de mobilisatie was hij Landstorm soldaat infanterie bij de Landstormafdeling in Kediri. Dirk Jan Walstra, Gerard Hogenraad en Jacobus Zijderveld werden krijgsgevangen genomen en geïnterneerd op Java. Op 25 januari 1942 ging hij met de Tacoma Maru 2 met 2000 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) van Batavia naar Singapore. De mannen waren deels afkomstig uit het kamp Patekoan in Batavia. Dit transport werd aangeduid als Java Party 10, het 10e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Na drie dagen kwam het schip aan in Singapore en werden de krijgsgevangenen overgebracht naar het Changi-kamp. Van hier gingen ze per trein naar Ban Pong aan het beginpunt van de Birmaspoorweg in Thailand.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners

ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Na de oorlog vertrok hij naar Nederland. Hij is overleden op 3 maart 1952 in Utrecht.

Meer informatie

[Huwelijk Jakobus Hendrik Zijderveld & Antonius Cornelis Zijderveld & Dirkje Verlint & Charlotte Maria Moulijn & Adriaan Cornelis Moulijn & Charlotte Johanna Wilhelmina Lochmann van Königsfeldt op 2 november 1927 te Utrecht, provincie Utrecht » Open Archieven](#)

[Overlijden Jakobus Hendrik Zijderveld & Charlotte Maria Moulijn op 3 maart 1952 te Utrecht, provincie Utrecht » Open Archieven](#)

[De Indische courant » 19 feb 1941 - Art. 154 | Delpher](#)

[Soerabaijasch handelsblad » 05 mei 1941 - Art. 256 | Delpher](#)

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Java Party 10 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Tacoma Maru 2.htm](#)

[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Registratie Jacobus Hendrik Zijderveld \(in het jaar 1942-1996\) » Open Archieven](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.